

ΤΟ ΔΙΠΟΛΟ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΥΠΑΡΕΞΗΣ

Εχουμε εισέλθει σέ μιά έποχή, όπου οί άνθρωποι γίνονται όλο έντελώς άφελείς, άπέναντι στό κυρίαρχο σύστημα.¹

Όσοι έρχονται άπό παλαιότερες γενιές, δυσκολεύονται νά καταλάβουν αύτή τήν άντιστροφή, σέ σχέση μέ τά δικά τους πολιτικά και κοινωνικά άνήσυχα νεανικά χρόνια, τά όποια καθόρισαν έναν τρόπο σκέψης και στάσης, έκτός έποχής πλέον.

Οί τελευταίες δεκαετίες χαρακτηρίστηκαν άπό τήν διάφευση πολλών ούτοπιών και τήν άπορρόφηση άπό τό σύστημα, πολλών παλαιότερων αίτημάτων.

Έτσι, τό κενό πού άφησαν οί χαμένες ούτοπίες, καλύφθηκε σύντομα άπό τήν ένσωμάτωση στόν συστημικό κυνισμό, στή διπροσωπία και τήν έξαπάτηση. Στήν πραγματικότητα τό σύστημα σήμερα παίζει χωρίς ύπολογίσιμο ανθρώπινο αντίπαλο. Όσο γιά τήν πίστη στό Θείο, οί ούτοπίες είχαν κάνει ήδη τή ζημιά τους μέ τήν ύποτιθέμενη προσγείωση του παραδείσου. Τή ζημιά αύτή ήρθε νά άποτελειώσει, ή αυτολατρεία τής έπιστήμης και ή τεχνολογική άλαζονεία.

Τί είναι όμως αύτό πού κάνει τίς κατά καιρούς ούτοπίες, νά πραγματώνονται σέ δυστοπίες; Γιατί άν προσέξουμε και ή σημερινή τεχνοσυστημική επικράτηση, δέν είναι παρά μιά παλιά ούτοπία, γιά έναν κόσμο όπου λίγο ως πολύ θά δουλεύουν αυτόματες μηχανές στή θέση του ανθρώπου, γιά νά μπορεί νά ζει εκείνος άνετα. Πώς γίνεται λοιπόν νά κακοφορμίζει ή κάθε ούτοπία σέ δυστοπία; Μήπως κρύβει έξ αρχής μέσα της τήν έξαπάτηση; Μήπως βρίσκει έρεισμα στά πάθη και τίς αδυναμίες μας και όχι στή φρόνηση και τή σύνεση; Άς πάρουμε γιά παράδειγμα μιά άλλη σύγχρονη δυστοπία, αύτή τής πολυπολιτισμικότητας, όπου επίσης στηρίζεται σέ διάφορες ούτοπίες γιά έναν κόσμο χωρίς κράτη, σύνορα κ.λ.π. Και ενώ μερικοί βλέπουν περιχαρείς τό έργο πού φαντάζονταν νά παίζεται γύρω τους, κάποιοι άλλοι κάνουν μπίζνες πολλών δίσ, πάνω στή μαζική έξαθλίωση, τήν κατάργηση κάθε ανθρώπινης αξιοπρέπειας και τήν αντικατάσταση των κρατών, άπό άδιαφανείς και άνεξέλεγκτους «μη κυβερνητικούς» οργανισμούς, τής παγκοσμιοποίησης.

Χρειάζονταν σέ τίποτα όλη αύτή ή κατασκευή τής πολυπολιτισμικότητας; Μήπως δέν ύπήρχε και ύπάρχει ακόμα, ή άπό αιώνων έμπειρία, τής φυσιολογικής διαπολιτισμικότητας; Έκεί οί άνθρωποι είχαν μάθει νά ανταλλάσουν προϊόντα και ύπηρεσίες, νά συνδιαλέγονται, νά εμπλουτίζονται οί μέν άπό τους δέ, χωρίς νά χάνει κανείς τήν άκεραιότητά του. Όμως, κράτη όπως ή Συρία, μέ μακραίωνη ιστορία διαπολιτισμικής συνύπαρξης, φροντίζουν νά τά καταστρέφουν, γιατί;

Όπως επίσης φροντίζουν νά κάνουν σκόνη όλη τήν θαυμαστή και

πανάρχαια πολιτιστική κληρονομιά της Μεσοποταμίας. Γιατί; Τί σόι πολιτισμικότητα είναι αυτή που καταστρέφει τά έργα της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς;

Μήπως δέν είναι άλλο, από επίφαση της πολυβαρβαρότητας; Ένα κρᾶμα από τά χειρότερα στοιχεία, που μπορεί νά προμηθεύσει κάθε λαός και ἔθνος, τήν οἰκουμένη; Γιά νά ἀποδείξουμε τί; Πόσο χειρότεροι εἴμαστε από ὅλα τά ζῶα μαζί; Γιατί ὅμως, ἐνῶ τό κακό ὅλο και πληθαίνει γύρω μας, ἐμεῖς δέν τό βλέπουμε; Ἐδῶ φαίνεται πώς ἰσχύει ἕνα φαινόμενο, που ἔχει παρατηρηθεῖ σέ ὅλες τίς πτωτικές περιόδους τῆς Ἱστορίας: **Πώς, οἱ ἄνθρωποι, ὅταν παύουν νά πιστεύουν στό Ὑπέρτατο Ἀγαθό, παύουν νά ὑποψιάζονται και τό ἀπόλυτο κακό.**

Τό λένε και σήμερα μάλιστα σάν προτροπή: ὅτι τό καλό και τό κακό, ἰσχύουν ἄν τά πιστεύεις, ἔτσι και δέν τά πιστεύεις, δέν ὑπάρχουν! Αὐτό τό σχῆμα στρουθοκαμηλικῆς ἀντίληψης, δείχνει τήν πνευματική ἔνδεια τῆς ἐποχῆς μας και τόν θρίαμβο τοῦ κακοῦ στήν ἀλλοίωση τῶν συνειδησέων. Αὐτό δέν σημαίνει πώς τό Ἀγαθό, περιμένει ἀπό τό κακό γιά νά ἐπιβεβαιωθεῖ, ἀλλά τό ἀντίθετο, πώς τό κακό προαπαιτεῖ τήν ἔλλειψη γνώσης τοῦ Ἀγαθοῦ.

Μιά ἄλλη διαστρεβλωτική προπαγάνδα, που ἀκοῦμε συχνά σήμερα γιά τό καλό και τό κακό, εἶναι ἡ συμπαρουσία τοῦ ἑνός, ἐντός τοῦ ἄλλου. Ἐδῶ συγχέουν σκόπιμα τά ἀποτελέσματα, μέ τίς ὀντότητες. Εἶναι ἄλλο πράγμα τό «οὐδέν κακό ἀμιγές καλοῦ», ὅπου ἡ Θεῖα Οἰκονομία ἔχει φροντίσει νά ὑπάρχει γιά νά τό ἀντέχουμε, και ἄλλο ὅτι τό καλό και τό κακό, λειτουργοῦν ἀλληλοσυμπληρωματικά, σά νά εἶναι ἀπό τήν ἴδια φύση.

Τί εἶναι ὅμως αὐτό, που κάνει τό ἀνθρώπινο ὄν νά ὀρίζεται ἀπό τά μεγέθη τοῦ ὑπέρτατου Ἀγαθοῦ και τοῦ ἀπόλυτου κακοῦ; Γιατί νά μήν προσδιορίζει τήν ζωῆ και τούς τρόπους του ἀπό τό πεπερασμένο, τό ὁποῖο εἶναι βατό και οἰκείο στή φύση του;

Εἶναι ἡ γνώση τοῦ θανάτου στόν ἄνθρωπο, αὐτό τό ἀπόλυτο, τό ἀμετάκλητο τέλος, τό μή ἀντιμετωπίσιμο ἀπό τήν διάνοια, που πετάει τόν ἄνθρωπο διαρκῶς ἔξω ἀπό τά ὄρια τοῦ γνωστοῦ κόσμου. Τόν κάνει νά ψάχνει στά πέρατα τή λύση αὐτοῦ τοῦ ἀνυπέρβλητου προβλήματος. Τοῦ φέρνει τρέλα και ἀπόγνωση τό τέλος, ἄν δέν πιστεύει στήν ἄχρονη συνέχεια τῆς ὑπαρξῆς του.

Ἀλλά ἡ γνώση τοῦ τέλους, δέν θά ἦταν τόσο ὀδυνηρή, ἄν δέν ὑπῆρχε ἡ αἴσθηση τοῦ αἰωνίου τῆς ψυχῆς, μέσα στόν ἄνθρωπο. Ἡ πιό τραγική, ἴσως, ἀπόδειξη αὐτῆς τῆς αἴσθησης τοῦ ἀπέραντου κάλλους, σέ κάθετη ἀντίθεση μέ τήν σκληρή και ἄσχημη πραγματικότητα, εἶναι τά νέα παιδιά, που πέφτουν στά ναρκωτικά. Συνήθως εἶναι εὐαίσθητα παιδιά, διαθέτουν, δηλαδή, τό εὔ της αἴσθησης, ἀλλά ἀγνοῶντας τήν πηγῆ του γιά νά στραφοῦν πρός αὐτό, ἀναζητοῦν σέ αὐτοκαταστροφικό δρόμο, τήν ἀναβίωση αὐτῆς τῆς αἴσθησης.

Ὁ ἄνθρωπος δέν μπορεί νά χωρέσει μέσα του τήν ματαιότητα τῆς γνώσης, πώς τά ἀγαπημένα πρόσωπα, ἀκόμα και ὁ ἴδιος/ια, μετά ἀπό τόσους μόχθους, τόσες λύπες και χαρές, θά γίνουν χῶμα. Ἄν παραμείνει σέ αὐτό τό συναίσθημα, μέ κάποιο τρόπο θά τό ἀναπαράξει. Μόνο ὅταν ἀναγνωρίσει τό Ἀγαθό και τό Αἰώνιο, θέλει νά τό μιμηθεῖ.

Γι' αυτό τόν λόγο, ή ανθρώπινη ζωή και πολιτεία, κινούνται αναπόδραστα, άφ' ενός ανάμεσα στή μίμηση τής Δημιουργίας μέ αναδημιουργία, τής Άγάπης μέ προσφορά και άφ' έτέρου ανάμεσα στή μίμηση του θανάτου, μέ τόν φθόνο, τό μίσος, τό ψεύδος, τήν άρπαγή. Αύτά είναι τά δύο άπόλυτα μέτρα του ανθρώπου, γι' αυτό τόσο τό πάθος τής ζωής, όσο και τά πάθη τής άπώλειας, μέ όρμή πάθους πράττονται.

Βέβαια στήν πράξη τής ζωής, συνήθως οι περισσότεροι άνθρωποι ισορροπούν σέ μιά μέση κατάσταση, πού τους έπιτρέπει νά είναι λειτουργικοί στίς ανάγκες τής καθημερινότητας. Άλλά άν ή μέση όδός, δέν είναι σκαμμένη και στρωμένη στά μέτρα τής σύνεσης και τής φρόνησης, άν δέν συνιστά θετική υπέρβαση, ή ζυγαριά τελικά γέρνει στήν άπώλεια.

Γιατί όμως μόνο ό Χριστός σώζει;

Έμείς έδω θά σταθοΰμε σέ μιά πτυχή, γιατί αυτή ή άπάντηση, έχει πολλά σημαίνόμενα, μέ τό ίδιο σημαίνον.

Μόνο ό Χριστός βιώνεται μοναδικά προσωπικά και συνάμα ένωτικά στήν κοινότητα των πιστών. Είναι άπόλυτα συγκεκριμένος και συμπάσχων, στήν κάθε στιγμή, κάθε άνθρωπου. Δέν είναι ένας άπρόσιτος Θεός, γιατί ως άνθρωπος νιώθει τήν ανθρώπινη άγωνία και ως Θεός, μάς έχει έμφυσήσει τήν ζωογόνο πνοή του Προσώπου του. Από τό Πρόσωπό του έκπηγάξει τό μοναδικό πρόσωπο του κάθε άνθρωπου. Ό Χριστός είναι προσωπικός, αλλά όχι άτομικός, γιατί τό πρόσωπο είναι προϋπόθεση και συγχρόνως άποτέλεσμα τής κοινωνίας. Ό Χριστός είναι ένωτικός, αλλά όχι μαζικός, γιατί ή κοινωνία ύφίσταται μόνο από διακριτά και μοναδικά πρόσωπα.

Άν ό Χριστός ήταν μόνο άνθρωπος ή μόνο Θεός, δέν θά ήταν προσωπικός και κοινοτικός συγχρόνως.

Ό Χριστός βρίσκεται πολύ πέρα από τίς ουτοπίες και τίς δυστοπίες, βρίσκεται στήν έντοπιότητα πού νιώθει ή ψυχή, όπου γευθεί τήν Χάρη του.

Άς τό φωνάξουμε άνοιχτά, είμαστε όλοι παιδιά του πιό σφοδρού έρωτα, του Θείου Λόγου προς τά δημιουργήματά του. Αύτός ό έρωσ μάς συνέχει άκόμη. Αύτόν τόν έρωτα όταν νιώθουμε, μπορούμε νά συγχωρούμε, μέ τήν έπιθυμία νά συν-χωρέσουμε και έτσι παίρνουμε μιά έλάχιστη γεύση του άπροσμέτρητου Θείου έρωτα. Αύτή ή έξ ανακλάσεως γεύση του Θείου, στον ανθρώπινο έρωτα, μάς έπιτρέπει νά γνωρίζουμε «άπό πρώτο χέρι», πώς ή ψυχή μας έλκεται από τήν μοναδικότητα και ό νοΰς από τό συγκεκριμένο περιεχόμενο τής σχέσης. Πώς ή ψυχή ποθει τό παντοτινό και ό νοΰς φροντίζει τό έγγχρονο.

Πώς ή επίγνωση φυλάττει καθαρή τήν καρδιά, ώστε νά κυοφορήσει τόν Άρρητο Λόγο τής πληρότητάς της.

Θεμιστοκλής Σβορώνος

Ήλεκτρολόγος

Υποσημείωση:

1. Τόν όρο σύστημα έδω, τόν χρησιμοποιούμε για όλες τίς πολιτικές, έπικοινωνιακές, πολιτιστικές κ.λ.π. δομές, πού έξυπηρετούν τήν Νέα Τάξη.